

N:o 57.

Af Herr J. J. Magnell: Angående förändring å vissa delar af nu gällande grund för den kommunala rösträttens utöfvande.

Då ett allmänt och i flera delar berättigadt missnöje förspotts med nu gällande rösträtt i kommunala ärenden, tillåter jag mig angående denna sak göra följande framställning till innevarande Riksdag.

Det mål, som enligt min tanke härvid bör sökas, är att hvar och en i mån af insigter och erfarenhet i kommunens förhållanden må ega ett större bestämmande inflytande på värden om dess angelägenheter.

Då ära, redbarhet, fosterlandskärlek och duglighet kunna antagas finnas i lika grad hos alla folkklasser, men då dessa dygder ej äro nog för att med framgång verka i kommunala värf, utan dertill fordras insigter, öfverblick och förfarenhet i samhällsbehofven och samhällsorganismen, så synes mig klart vara, att just dessa egenskaper måste vara de, som vid lag om kompetens till kommunalt inflytande böra tagas i betraktande.

Då det vidare är klart, att i allmänhet den vidsträcktare rörelsen och den större förmögenheten föranleda en mångsidigare beröring med alla samhällets inrättningar och förhållanden och sålunda antagligen medföra en större kännedom derom, så synes mig de på rörelse och förmögenhet grundade skattebidragen ej vara någon förkastlig, ehuru visserligen ej ofelbar mätare på kompetens till större rösträtt i kommunens angelägenheter; helst icke heller oberoende ekonomisk ställning kan i allmänhet hvarken förvärfvas eller bibehållas utan personlig duglighet.

Då vidare en *graderad röstskala* synes mig alltigenom hvila på godtyckliga bestämmelser och den *lika rösträtten* bero på den falska föreställningen, att man, endast derföre att man tillhör eller skattar till kommunen, skulle, utan afseende på de egenskaper som erfordras dertill, kunna med lika framgång, som hvarje annan, inverka på kommunens angelägenheter; eller att *rättigheten* att bestämmande inverka derpå skulle för dess medlemmar bero på något annat än förmågan dertill, så anser jag mig böra föreslå:

- 1) att grunden för den nu bestående kommunala rösträtten må fortfarande gälla.

Då det likväl synes mig vara klart, att blott en individuell personlighet kan med lefvande intresse och personlig ansvarighet ingripa i de kommunala angelägen-

heternas gång, men bolag utgöra endast ett aggregat af personligheter, hvilka hvar för sig må rösta efter befogenhet, så får jag vidare föreslå:

2) att bolag och med dem jemförliga styrelseverk eller andra så kallade moraliska personligheter må från rösträtt i kommunens angelägenheter uteslutas.

Då slutligen rörelse och förmögenhet icke är en ofelbar, utan blott relativt användbar mätare på duglighet för kommunala ärendens bedömande, intilldess en bättre kan utfinnas, så torde vara tjenligt, till förekommande af missbruk genom allt för stort röstetals samlande på en hand,

3) a) att ingen tillerkännes rösträtt för mer än hvad nu gällande kommunallag föreskrifver för stad, eller $\frac{1}{10}$ af kommunens hela röstetal, eller, om så finnes skäligt, en ännu mindre bråkdel deraf; samt

b) att, om minst hälften af alla röstberättigade inom kommunen äro tillstädes och två tredjedelar af de sålunda närvarande, per kapita räknade, reservera sig mot den mening som fått röstpluralitet, må den ej ega kraft af lagligen fattadt beslut.

Antagas ofvanstående bestämmelser, så har man, som jag tror, häfdat den i dessa mål och i min tanke enda rätta grundsatsen, att samhällets skydd och förmåner tillkomma alla lika, men rätt att bestämmande inverka på gången af dess angelägenheter endast i den mån en hvar har förmåga dertill, så vidt den kan utrönas; och tillika har man förekommit, att något anmärkningsvärdare missbruk från de förmögnares sida må kunna ega rum.

Stockholm den 24 Januari 1868.

J. J. Magnell.

N:o 58.

Af Herr C. J. Grafström: Om ändring af 14 och 16 §§ i Fattigvårdsstadgan af den 13 Juli 1853.

Enligt Kongl. Förordningen af den 25 Maj 1847 fordrades, för att vinna försörjningsrätt inom en församling, att der hafva vistats i trenne på hvarandra följande år, utan att hafva fallit fattigvården till last. Då man insåg, att denna tid var alldeles för lång och derföre sökte en annan, föll man olyckligtvis i den motsatta öfverdriften och valde en tid, som härvidlag torde kunna anses som den kortaste tänk-